PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Papartėlis“
direktoriaus 2019 m. balandžio 4 d.
įsakymas Nr. V1- 28

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „PAPARTĖLIS“ BENDRUOMENĖS NARIŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos lopšelio-darželio „Papartėlis“ bendruomenės narių elgesio ir etikos kodekse (toliau tekste – Kodeksas) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti Klaipėdos lopšelio-darželio „Papartėlis“ (toliau tekste -Įstaigos) pedagogai ir darbuotojai.
2. Šis Kodeksas padės Įstaigos darbuotojams suvokti ir etiškai spręsti kylančias elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.
3. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-651 patvirtintu „Pedagogų etikos kodeksu“. Kodeksas papildo Įstaigos pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose dokumentuose.
4. Įstaigos Kodekse vartojamos sąvokos:

Etika - asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė - žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika - dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmogiškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas - poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštaringus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema - netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant Kodeksą.

Etiškas sprendimas - tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas - situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II SKYRIUS
TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Nubrėžti tolerancijos ribas Lopšelio-darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.
6. Padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą, teisingumą, sąžiningumą, žmogaus teisių pripažinimą, atidą ir solidarumą, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.
7. Skatinti pedagogų ir darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Įstaigos veikla.

8. Padėti Įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

III SKYRIUS
PAGRINDINIAI ETIŠKO ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

9. Įstaigos pedagogai ir visi darbuotojai vadovaujasi šiais etiško elgesio ir veiklos principais:

9.1. **Pagarbos** – vadovaujantis šiuo principu darbuotojai pripažįsta, kad bendravimas su ugdytiniais ir jų tėvais (globėjais rūpintojais) kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.1.1. geba kritiškai įvertinti savo požiūrį ir nuostatas bei poveikį savo veiklai;

9.1.2. pripažįsta, kad bendravimas su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais rūpintojais) turi būti grindžiamas abipuse pagarba, pasitikėjimu ir prireikus konfidencialumu, suvokia, kad tai daro tiesioginę įtaką augančiai vaiko asmenybei, gyvenimui įstaigoje ir ugdymo (si) kokybei;

9.1.3. padeda kurti savitarpio pagarba ir tolerancija grįstą bendruomenę;

9.1.4. ugdymą grindžia humanistinėmis vertybėmis;

9.1.5. išklauso, įvertina ir gerbia ugdytinių, jų tėvų (globėjų rūpintojų), kolegų, vadovų nuomonę, nuomonėms nesutampant, mandagiai pateikia argumentų, geba veiksmingai spręsti konfliktus;

9.1.6. skatina kiekvieno ugdytinio saviraišką, stiprina savivertę, pastebi kiekvieno ugdytinio pažangą ir pasiekimus, džiaugiasi jais, puoselėja ir demonstruoja pozityvias nuostatas, paveikiais būdais skatina ugdymosi motyvaciją.

9.2. **Teisingumo** – vadovaujantis šiuo principu pripažįstama vaikų ugdymosi poreikių įvairovė, atsižvelgiama į kiekvieno ugdytinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus, nešališkai vertinami kiekvieno vaiko pasiekimai ir pažanga, ugdymosi poreikiai, sprendžiant konfliktus. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.2.1. tiki, kad žmonių skirtybės yra veikiau norma nei išimtis, todėl ugdytinių, pedagogų Įstaigos darbuotojų bendruomenę supranta kaip individų visumą;

9.2.2. supranta ugdytinių ir jų ugdymosi poreikių įvairovės priežastis, pažįsta ugdytinių ugdymosi stilius, žino ugdymosi poreikius ir į juos atsižvelgia ugdymo procese;

9.2.3. parenka tinkamiausius būdus savo veiklos situacijose, atsižvelgdamas į ugdytinių, jų tėvų (globėjų rūpintojų) ir jų poreikių bei lūkesčių įvairovę;

9.2.4. tiki, kad kiekvienas ugdytinis, nepaisant jo socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumų, turi ugdymosi potencialą, galių siekti pažangos ir gerų rezultatų ir tai pasiekti, skatina ugdymosi motyvaciją.

9.3. **Žmogaus teisių pripažinimo** - vadovaujantis šiuo principu nepažeidžiamos vaikų teisės ir teisėti jų interesai, vadovaujantis lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis siekiama, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos elgesiui profesinėje veikloje. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.3.1. savo veiklą grindžia nuostata, kad švietimo sistema turi būti socialiai teisinga, užtikrinanti asmens teisių įgyvendinimą, laiduojanti kiekvienam asmeniui švietimo prieinamumą ir lygias galimybes įgyti kokybišką išsilavinimą, kvalifikaciją, tobulinti įgytas kompetencijas;

9.3.2. turi argumentų ir juos įtikinamai pateikia pristatydamas socialinio teisingumo ir lygių galimybių nuostatas ir prireikus jas apgina;

9.3.3. gerbia visų asmenų teises ir laisves, sudaro sąlygas ugdytinių raiškai ir tapatybei, ugdo toleranciją ir draugiškus skirtingų tautinių ir religinių grupių asmenų santykiams;

9.3.4. sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui puoselėti asmens tapatumą.

9.4. **Atsakomybės** - vadovaujantis šiuo principu kiekvienas darbuotojas veikdamas kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti SAVO DARBĄ – pastebėti, ugdyti ir puoselėti kiekvieno ugdytinio gebėjimus, ugdymosi poreikius ir polinkius. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.4.1. elgiasi sąžiningai, neiškraipo faktų, laiku dalijasi aktualia informacija bendraudamas ir bendradarbiaudamas su ugdytinių tėvais (globėjais rūpintojais), kolegomis, vadovais, Įstaigos nustatyta

tvarka informuoja tėvus (globėjus rūpintojus) apie vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, ugdymo proceso pritaikymą, pagalbos teikimą, Įstaigos lankymą, elgesį ir kt.

9.4.2. reguliariai įvertina savo kompetencijas, numato jų tobulinimo kryptis ir būdus, atsižvelgia į gaunamą iš vadovų, kolegų, ugdytinių, tėvų (globėjų rūpintojų) grįžtamąjį ryšį;

9.4.3. prireikus ieško informacijos ir bendradarbiaudamas su ugdytinių tėvais (globėjais rūpintojais), kolegomis, vadovais telkia išteklius, reikalingus kiekvieno ugdytinio asmenybei ugdyti, dialogiškam ir tyrinėjančiam vaikų ugdymui užtikrinti;

9.4.4. atsakingai veikia socialiniuose tinkluose ir kitose viešose veiklose;

9.4.5. savo veikloje paiso profesionalumo ir konfidencialumo nuostatų.

9.5. **Sąžiningumo** - vadovaujantis sąžiningumo principu darbuotojai teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi Įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei ugdytinių pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.5.1. pagrįstai naudoja išteklius savo darbo vietoje, siekdamas užtikrinti kiekvieno ugdytinio prasmingą ir savarankišką veiklą Įstaigoje, stiprindamas jų ugdymosi motyvaciją ir pasitikėjimą savo gebėjimais, teikdamas pagalbą ugdytiniams turintiems ugdymosi sunkumų ir specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.5.2. nesinaudoja savo padėtimi (pareigomis) asmeninės naudos tikslais;

9.5.3. visada pateikia teisingą informaciją apie ugdytinius, Įstaigą, save, savo veiklą.

9.6. **Atidos ir solidarumo** - vadovaujantis šiuo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis darbuotojai bendrauja su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais ugdytinių šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekiant geros ugdytinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs ugdytinių ir kitų bendruomenės narių emocinę būseną. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas:

9.6.1. atsižvelgdamas į kiekvieno ugdytinio savijautą, ar jis jaučiasi esąs priimtas, gerbiamas, saugus, ar džiaugiasi buvimu Įstaigoje, prireikus bendradarbiauja su ugdytinių tėvais (globėjais rūpintojais), kolegomis imasi priemonių ugdytinių savijautai gerinti;

9.6.2. stengiasi, kad kiekvienas ugdytinis turėtų galimybių bendruomeniškumui, pavyzdžiui, narystei, vienybei, dalijimuisi, rūpinimuisi kitais, pagalbos teikimui, įsipareigojimams;

9.6.3. prireikus bendradarbiauja su ugdytinio tėvais (globėjais rūpintojais), kolegomis, imasi priemonių kiekvieno ugdytinio emocinei savijautai ir socialinei įtraukties situacijai gerinti;

9.6.4. palaiko darnius santykius su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais rūpintojais), bendruomene, supranta ir atjaučia kitus, siekia padėti ugdytiniams patirti ugdymosi ir gyvenimo sėkmę.

10. Įstaigos pedagogai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti Įstaigos siekius, garbingai atstovauti Įstaigą vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą mieste, Lietuvoje, tarptautiniu lygmeniu. Įstaigos darbuotojai įsipareigoja:

10.1. objektyviai, remiantis moksliniais metodais, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

10.2. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašyme numatytas funkcijas;

10.3. siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities naujovėmis;

10.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Įstaigos, Darbo tarybomis ir kitomis).

11. Suprasti, kad pažeidžia etiką:

11.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

11.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

11.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

11.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

12. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

13. Pedagogų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Įstaigos bendruomenės nario etikos principų.

14. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

15. Suprasti, kad Įstaigos normoms prieštarauja:

15.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

15.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

15.3. pedagogų ir vaikų tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

16. Tausoti ir atsakingai naudoti Įstaigos turtą, medžiagas, išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant Įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

16.1. Įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

16.2. piktnaudžiavimas Įstaigos ištekliais vykdant projektus;

16.3. Įstaigos nuosavybės niokojimas - dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

17. Remti ir plėtoti vaikų laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerąja darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius ryšius.

18. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

19. Kiekvienas Įstaigos bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

20. Įstaigos savivaldos institucijų nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

21. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV SKYRIUS
UGDYMO IR DARBO ETIKA

22. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

23. Nepagarbus elgesys su vaiku (šaukimas, vaiko orumo žeminimas, įžeidimas, fizinių bausmių taikymas ir kt.) vertinamas kaip grubus darbo tvarkos pažeidimas.

24. Pedagogai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti vaiko elgesio pažeidimus. Vaikų pasiekimų ir pažangos, žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su ugdymo(si) tikslais, priklausantis nuo vaiko pasiekimų kokybės.

25. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų reikalavimas arba priėmimas iš vaikų tėvų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

26. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaikų diskusijų, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su vaiko pasiekimų ir pažangos įvertinimu.

27. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

28. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informaciją apie vaiką be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.

29. Tyrimus, anketines apklausas atlikti tik suderinus su Įstaigos vadovais, savivaldos institucijomis.

30. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Laikytis Normų reikalavimų – asmeninis kiekvieno Įstaigos darbuotojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama Įstaigos savivaldos institucijų.

32. Būtina Lopšelio-darželio bendruomenės elgesio ir etikos normų priėmimo sąlyga – viešas jų projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o neįpareigojimas.

33. Priimtas Kodeksas skelbiamas viešai Įstaigos internetiniame puslapyje.

34. Įstaigos bendruomenė įsipareigoja gerbti ir laikytis elgesio ir etikos normų, rūpintis jų veiksmingumu.

35. Kodeksas priimtas kaip Įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

SUDERINTA
Lopšelio-darželio ,,Papartėlis“
Įstaigos tarybos 2019 m. balandžio 2 d.
protokoliniu nutarimu (protokolas Nr. V4-5)

SUDERINTA
Lopšelio-darželio ,,Papartėlis“
Darbo tarybos 2019 m. balandžio 3 d.
protokoliniu nutarimu (protokolas Nr. P5-6)

PRITARTA
Klaipėdos lopšelio-darželio ,,Papartėlis“
bendruomenės 2019 m. balandžio 16 d.
Bendruomenės susirinkimo protokolas Nr. V8-2